

Förhandlingsprotokoll
2017-05-14

Överenskommelse om Kollektivavtal om tjänstepension för anställda inom Svenska kyrkan

Parter

Arbetsgivarsidan

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation

Arbetstagarsidan

Svenska Kommunalarbetareförbundet

Vision

Kyrkans Akademikerförbund

Läraryrskommittén och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd

Akademikerförbundet SSR och Jusek med förtecknade förbund

§ 1 Innehåll m.m.

Parterna har träffat överenskommelse om ett nytt pensionsavtal för arbetstagare inom Svenska kyrkan.

Till avtalet hör också följande bilagor.

- a) Kollektivavtal om tjänstepension (bilaga 1)
- b) Försäkringsvillkor för premiefrielseförsäkring (bilaga 2)
- c) KAP-KL Svenska kyrkan (bilaga 3)

§ 2 Ändringar och tillägg

I avtalet ska också ingå de ändringar och tillägg till avtalets bestämmelser som parterna träffar överenskommelse om under tid då avtalet gäller.

§ 3 Omfattning Kollektivavtal om tjänstepension

Kollektivavtal om tjänstepension gäller från och med 2018-01-01 och omfattar arbetstagare födda 1959 eller senare, såvida de inte undantas i enlighet med § 4.

§ 4 Omfattning KAP-KL Svenska kyrkan

KAP-KL Svenska kyrkan inklusive bilagor gäller från och med 2018-01-01 och tillsvidare för arbetstagare

- födda 1958 eller tidigare, eller
- som före 2018 träffat överenskommelse med arbetsgivaren om särskild avtalspension enligt KAP-KL Svenska kyrkan, eller
- som före 2018 fått rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning, helt eller partiellt, och har nedsatt arbetsförmåga i anställningen, eller
- som till följd av arbetsskada fått sin arbetsförmåga i anställningen nedsatt med minst hälften och därmed fått rätt till livränta enligt SFB med minst motsvarande andel.

Anmärkning

Arbetstagare som 2017-12-31 omfattas av PFA, Kyrkans PFA eller PA-KL, gör så även från och med 2018-01-01 såvida inte parterna senare enas om annat.

§ 5 Intjänad pensionsrätt och livränta

Parterna är överens om att intjänade pensionsrätter samt livräntor enligt tidigare pensionsavtal inom Svenska kyrkan ska hanteras i enlighet med bestämmelserna i KAP-KL Svenska kyrkan, PFA, Kyrkans PFA och PA-KL.

Arbetstagare som övergår från KAP-KL Svenska kyrkan till Kollektivavtal om tjänstepension och som 2017-12-31 har tjänat in en förmånsbestämd ålderspension, får denna omräknad till en pensionsförmån i enlighet med § 21 KAP-KL Svenska kyrkan. Pensionsförmånen räknas årligen upp med förändringen av prisbasbeloppet fram till pensionstillfället och även under utbetalningstiden.

§ 6 Övergångsbestämmelser

Parterna har enats om övergångsbestämmelser enligt § 12 i Kollektivavtal om tjänstepension.

Parterna är överens om att övergångsbestämmelserna ska finansieras med överskottsmedel ur den förmånsbestämda avdelningen i Kyrkans pensionskassa.

§ 7 Uppföljning

Parterna har enats om att Pensionsnämnden ska följa upp tillämpningen och utvecklingen av Kollektivavtal om tjänstepension samt övergångsbestämmelserna.

§ 8 Indexering

Parterna är överens om, där annat inte är reglerat, att prisbasbelopp är det som används vid indexering av förmånsbestämd ålderspension. Den premiebestämda pensionen omräknas enligt Kyrkans pensionskassas regelverk.

§ 9 Premiefrielseförsäkring

Parterna är överens om att arbetsgivaren ska teckna en premiefrielseförsäkring anpassad till en helt premiebestämd ålderspension, för premier på lönedelar såväl över som under 7,5 ibb. Denna försäkring ska börja gälla senast när det nya pensionsavtalet träder i kraft.

Parterna är överens om följande utgångspunkter för premiefrielseförsäkringen:

- Försäkringen ska gälla för alla arbetstagare som omfattas av det nya pensionsavtalet, även den som vid övergången är frånvarande pga. sjukdom.
- Villkoren och förmånerna ska minst motsvara nuvarande avgiftsbefrielseförsäkring.
- Kyrkans pensionskassa kan om möjligt vara försäkringsgivare och administratör.

§ 10 Fortsatt partsgemensamt arbete

Parterna är överens om att

- utreda möjligheten till månatlig inbetalning av ålderspensionspremie.
- inrätta en arbetsgrupp i syfte att utreda möjligheter till ett längre arbetsliv genom en flexibel övergång från arbetsliv till pension.
- utreda möjligheten för arbetstagare, som före år 2018 fått rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning och har nedsatt arbetsförmåga i anställningen, att omfattas av Kollektivavtal om tjänstepension. Kostnadsneutralitet ska beaktas i detta arbete.
- utreda möjligheten att anpassa beräkningsunderlaget för efterlevandepension till Kollektivavtal om tjänstepension.

§ 11 Följsamhetsklausul gällande premienivåer

Om premienivåerna höjs för de helt premiebestämda pensionsavtalen ITP1, SAF-LO eller AKAP-KL, kan förhandling upptas om motsvarande premienivåer i Kollektivavtal om tjänstepension.

§ 12 Avtalsförsäkringar

Parterna är överens om att en förutsättning för att det nya pensionsavtalet kan träda ikraft är att avtalsförsäkringarna AGS-KL, TFA-KL samt TGL-KL får fortsätta tillämpas för samtliga arbetstagare inom Svenska kyrkan.

§ 13 Avslutning

Förhandlingarna förklaras avslutade.

Vid protokollet

Henrik Boman, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation

Justeras

För **Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation**

Helén Källholm

För **Svenska Kommunalarbetsareförbundet**

Lenita Granlund

För **Vision**

Britta Ljusberg

För **Kyrkans Akademikerförbund**

Vibeke Hammarström

För **Läraryrskommitténs och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd**

Annica Pettersson

Per-Olof Sorsell

För **Akademikerförbundet SSR och Jusek med förtecknade förbund**

Louisa Hegardt

Camilla Gannvik

KOLLEKTIVAVTAL OM TJÄNSTEPENSION

mellan

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation

och

Svenska Kommunalarbetareförbundet, Vision,
Kyrkans Akademikerförbund, Lärarförbundets
och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd
samt Akademikerförbundet SSR och Jusek med
förtecknade förbund.

Förkortningar och definitioner

Kyrkans AB Svenska kyrkans avtal, Allmänna bestämmelser, Överenskommelse om lön och allmänna anställningsvillkor för anställda inom Svenska kyrkan

AGS-KL Avtalsgruppsjukförsäkring

TFA-KL Trygghetsförsäkring vid arbetsskada

TGL-KL Tjänstegrupplivförsäkring

IBB Med inkomstbasbeloppet i pensionsavtalet avses det inkomstbasbelopp som för varje år fastställs enligt 58 kap 26 och 27 §§ Socialförsäkringsbalken.

PBB Med prisbasbeloppet i pensionsavtalet avses det prisbasbelopp som för varje år fastställs enligt 2 Kap 6 och 7 §§ Socialförsäkringsbalken.

FörL Föräldraledighetslagen (SFS 1995:584)

IL Inkomstskattelagen (SFS 1999:1229)

SFB Socialförsäkringsbalken (SFS 2010:110)

LRA Lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister

KHA Kommunalt huvudavtal

LAS Lag (1982:80) om anställningsskydd

MBL Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Pensionsavtal för anställda i Svenska kyrkan

§ 1 Arbetsgivare vilka är medlemmar i Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, Svenska kyrkan på nationell nivå och till trossamfundet Svenska Kyrkan närstående organisation som är av Pensionsnämnden godkänd arbetsgivare och som lämnat fullmakt till Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation att träffa kollektivavtal ska tillämpa detta avtal.

Ovanstående arbetsgivare ska vara medlemmar i Kyrkans pensionskassa.

Förmåner

§ 2 Pensionsavtalet omfattar

Ålderspension se §§ 10-18

Efterlevandeskydd se §§ 19-22

Återbetalningsskydd
Pension till efterlevande

RisKFörsäkringar

Premiebefrielseförsäkring se § 23

§ 3 Övriga avtalsförsäkringar

Arbetsgivare vilka omfattas av detta avtal ska enligt Svenska kyrkans avtal om lön och allmänna anställningsvillkor teckna avtalsförsäkringarna AGS-KL, TFA-KL samt TGL-KL.

Anslutning till pensionsavtalet

§ 4 Anslutning

Arbetsgivare vilka omfattas av detta avtal ska vara medlemmar hos Kyrkans pensionskassa. Medlemskapet ska gälla senast från och med det datum som arbetsgivaren blev bunden av detta pensionsavtal.

§ 5 Uppgiftsskyldighet

En arbetstagare är skyldig att lämna de uppgifter som arbetsgivaren begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning av pensionspremie eller de uppgifter som behövs för beräkning av särskild avtalspension. Lämnas inte sådana uppgifter kan arbetsgivaren besluta att avsättning av pensionspremie eller utbetalning av särskild avtalspension ska minskas i skälig omfattning.

Om arbetstagaren genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionspremie avsätts, kan detta belopp avräknas på kommande avsättningar av pensionspremier.

Om arbetstagaren genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög särskild avtalspension utbetalas, kan detta belopp

avräknas på kommande betalningar av särskild avtalspension.

Ovanstående gäller under förutsättning att arbetstagaren insett eller borde ha insett att till arbetsgivaren lämnade uppgifter var oriktiga. Arbetsgivaren kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Innan en arbetsgivare fattar beslut på grund av att arbetstagaren inte uppfyllt sin uppgiftsskyldighet ska Pensionsnämnden höras.

Omfattning

§ 6 Omfattning

Pensionsavtalet omfattar alla arbetstagare födda 1959 eller senare hos arbetsgivare vilka tillämpar pensionsavtalet.

Med arbetstagare förstås den som omfattas av Svenska kyrkans avtal om lön och allmänna anställningsvillkor för anställda.

Efter det att arbetstagaren har avgått från anställningen gäller pensionsavtalet för honom eller henne under tid som särskild avtalspension betalas ut, samt avseende utbetalning av pension i övrigt.

En arbetstagare omfattas av de ändringar av bestämmelserna som parterna träffar överenskommelse om. Detta gäller även en före detta arbetstagare i de delar som rör utbetalning av pension.

§ 7 Undantag från pensionsavtalet

En arbetstagare kan undantas från detta avtal efter godkännande av Pensionsnämnden.

För arbetstagare som undantagits från att omfattas av detta avtal gäller inte garantibestämmelse enligt punkt 12 eller avtalets övergångsbestämmelser.

Finansiering av förmåner

§ 8 Arbetsgivaren betalar premien för respektive förmån i detta avtal i enlighet med de instruktioner som meddelas av Kyrkans pensionskassa. Instruktionerna ska vara godkända av Pensionsnämnden.

Pensionsgrundande lön

§ 9 En arbetstagares pensionsgrundande lön beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp (IBB).

Den pensionsgrundande lönen är de avlöningsförmåner i anställningen som arbetsgivaren har betalat ut till arbetstagaren enligt Kyrkans AB § 15 och tillhörande

särskilda bestämmelser eller motsvarande förmåner enligt lokala bestämmelser.

Mellan en arbetsgivare och en arbetstagare får träffas avtal om att den pensionsgrundande lönen även omfattar annan avlöningsförmån.

Under ledighet till följd av sjukdom, graviditetspenning, olycksfall eller arbetsskada, ledighet enligt FörL. eller ledighet utan rätt till förmåner på grund av fackligt förtroendeuppdrag, ingår i den pensionsgrundande lönen även det lönebortfall som uppkommit på grund av ledigheten. För en arbetstagare med timlön beräknas lönebortfallet till den lön som han eller hon enligt då gällande förläggning av ordinarie arbetstid skulle ha fått.

Arbetsgivaren kan besluta att pensionsgrundande lön ska beräknas även vid annan ledighet än i stycket ovan.

I den pensionsgrundande lönen ingår inte kostnadsersättningar (skattefria eller skattepliktiga).

Ålderspension

§ 10 Intjänande av ålderspension

Intjänande av ålderspension sker genom att arbetsgivaren så länge anställningen består betalar premie för ålderspensionsförsäkring i Kyrkans pensionskassa.

Arbetstagaren är förmånstagare till en s.k. traditionell ålderspensionsförsäkring med garanti, utan återbetalningsskydd, i Kyrkans pensionskassa.

Arbetstagaren kan välja återbetalningsskydd för sin ålderspension (se § 19).

Arbetsgivaren är försäkringstagare. I fråga om rätten till försäkringsförmån anses varje arbetstagare som försäkringstagare.

§ 11 Pensionspremie

Premie beräknas i procent på arbetstagarens pensionsgrundande lön enligt § 9 och är 4,5 procent på den pensionsgrundande lönen upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Premien är 30 procent på de delar av den pensionsgrundande lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess att arbetstagaren fyllt i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är premien 4,5 procent på hela den pensionsgrundande lönen.

En arbetstagare tillgodoräknas premie endast om den för kalenderåret är högre än 1,0 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då arbetstagaren inte ska tillgodoräknas pensionspremie betalar arbetsgivaren ut motsvarande belopp direkt till arbetstagaren i form av ersättning som inte är pensionsgrundande.

Från och med den tidpunkt då arbetstagaren får rätt till

- partiell sjuk- eller aktivitetsersättning utifrån nedsatt arbetsförmåga i anställningen, eller
- partiell livränta enligt SFB i minst motsvarande grad som arbetstagaren till följd

av arbetsskada får sin arbetsförmåga i anställningen nedsatt,

ska gränsvärdet 7,5 inkomstbasbelopp bestämmas i proportion till sysselsättningsgraden med hänsyn tagen till sjuk- eller aktivitetsersättningens eller livräntans omfattning.

Gränsvärdet 7,5 inkomstbasbelopp ska, för en arbetstagare med en överenskommen fast kontant lön som överstiger 62,5 procent av inkomstbasbeloppet, bestämmas i proportion till anställningstidens längd i dagar under den period för vilken pensionspremie beräknas. Vid beräkningen ska inte medräknas ledighet som inte är pensionsgrundande.

§ 12 Övergångsbestämmelse

Övergångsbestämmelsen gäller för arbetstagare som är eller har varit anställda i Svenska kyrkan senast den 31 december 2017. Bestämmelsen innebär en garanti i form av ett procentuellt värde av vad KAP-KL Svenska kyrkan skulle ha givit vid pensioneringstillfället, jämfört med ålderspension enligt Kollektivavtal om tjänstepension. Garantins storlek framgår av nedanstående tabell.

Garantin träder in om arbetstagare vid pensioneringstillfället hade varit berättigad till en förmånsbestämd ålderspension enligt KAP-KL Svenska kyrkan. Beräkning av pensionsutfyllnad enligt garantin sker tidigast när arbetstagaren är 61 år. En engångsavsättning görs till arbetstagarens premiebestämda ålderspensionsförsäkring för att säkerställa att garantin uppfylls.

Vid beräkningen ska bortses från eventuell pension från lönevaxling och/eller kompletterande premier, där arbetstagaren avstått annat värde.

Ålder 2018	Födda år	Garantinivå
55-59	1959-1963	95 %
50-54	1964-1968	90 %
45-49	1969-1973	85 %
40-44	1974-1978	80 %

En arbetstagare som har fått del av garantin och som genom en senare anställning omfattas av Kollektivavtal om tjänstepension, tillgodoräknas pensionspremie om 4,5 procent på hela den pensionsgrundande lönen.

§ 13 Kompletterande premier

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation eller arbetsgivare kan med arbetstagarorganisation komma överens om att premierna till ålderspensionen ska kunna kompletteras med ytterligare premie. Sådan överenskommelse kan även träffas mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Sådana överenskomna premier ska betalas in till arbetstagarens ålderspensionsförsäkring i Kyrkans pensionskassa.

§ 14 Löneväxling

Arbetstagare och arbetsgivare kan komma överens om löneväxling till ålderspension. Löneväxling sker enligt partsgemensamma centrala riktlinjer.

§ 15 Pensionspremie vid samtida parallella anställningar

För arbetstagare som under samma anställningsperiod innehar mer än en anställning inom pensionsavtalets tillämpningsområde beräknas pensionsgrundande lön och premie som om anställningarna hade utgjort en anställning. Kostnaden fördelas proportionellt mellan arbetsgivarna.

§ 16 Betalning av pensionspremie

En arbetstagares pensionspremie betalas varje kalenderår av arbetsgivaren till Kyrkans pensionskassa.

Pensionspremien för ett kalenderår betalas preliminärt i enlighet med Kyrkans pensionskassas stadgar. Den slutliga pensionspremien för ett kalenderår ska betalas av arbetsgivaren senast den 31 mars följande år.

§ 17 Utbetalning m.m.

Arbetstagaren ansöker om utbetalning av ålderspension hos Kyrkans pensionskassa. Arbetstagaren har rätt att få pensionen utbetald senast tre månader efter det att Kyrkans pensionskassa tagit emot ansökan.

Pensionen betalas ut månadsvis. Utbetalning pågår längst till och med den månad då arbetstagaren avlider. Pensionen kan tidigast börja utbetalas från 61 års ålder.

Pensionen betalas ut livsvarigt och beräknas lika oavsett kön. Om arbetstagaren så önskar kan pensionen betalas ut, helt eller delvis, under en begränsad tid om minst fem år.

Den premiebestämda pensionen omräknas enligt Kyrkans pensionskassas regelverk.

§ 18 Återköp

Om återköpsvärdet för försäkringen motsvarar högst det belopp som framgår av bestämmelserna om återköp i IL kan arbetstagare få ett engångsbelopp utbetalt, dock tidigast från 61 år.

Efterlevandeskydd

§ 19 Återbetalningsskydd

Arbetstagaren kan välja återbetalningsskydd för sin ålderspensionsförsäkring. Återbetalningsskydd innebär att värdet av ålderspensionen betalas ut till förmånstagare enligt § 19 mom. 2 vid arbetstagarens dödsfall.

Även den som har rätt till premiefrielseförsäkring utan att vara anställd kan välja bort eller till återbetalningsskydd. Gjort val av återbetalningsskyddet anmäls till Kyrkans pensionskassa. Anmält val gäller tills nytt val sker.

Återbetalningsskyddet kvarstår även efter det att ålderspensionen börjat betalas ut, om det inte väljs bort. Om det då valts bort kan det inte återinföras.

Inträffar dödsfall innan ålderspensionen börjat utbetalas till arbetstagaren, utbetalas värdet av ålderspensionen till förmånstagare under fem år.

Inträffar dödsfall efter det att livsvarig ålderspension börjat utbetalas till arbetstagaren fortsätter utbetalningarna som återbetalningsskydd till förmånstagare och upphör senast 20 år efter det att ålderspensionen börjat betalas ut.

Vid dödsfall efter det att tidsbegränsad ålderspension har börjat betalas ut till arbetstagaren, fortsätter utbetalningarna till förmånstagare under längst så lång tid som återstår av den avtalade tiden för utbetalning av ålderspensionen.

Förmånstagare kan överenskomma med Kyrkans pensionskassa om annan utbetalningstid, om Pensionskassans försäkringsvillkor tillåter detta.

Mom. 1 Hälsoprövning m.m.

Om återbetalningsskydd väljs senare än vid första möjliga valtillfälle eller mer än tolv månader efter en familjehändelse krävs hälsodeklaration. Med familjehändelse avses när arbetstagaren gifter sig, blir sambo, får eller adopterar barn.

Återbetalningsskyddet omfattar normalt hela det pensionskapital som tjänats in i premiebestämd ålderspension. Arbetstagare som lider av allvarlig sjukdom beviljas dock återbetalningsskyddet enbart avseende premier som tjänas in från och med månaden efter valet av återbetalningsskydd.

Mom. 2 Förmånstagare till återbetalningsskyddet

Generellt förordnande

Förmånstagare till ålderspensionens återbetalningsskydd är, om inte annat skriftligen anmäls till Kyrkans pensionskassa, i första hand arbetstagarens make/maka eller sambo och i andra hand arbetstagarens arvsberättigade barn i lika delar. Med make/maka jämställs även partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

Förordnande till förmån för make/maka gäller även om det pågår mål om äktenskaps-skillnad mellan makarna. Förordnande till förmån för registrerad partner gäller även om det pågår mål om upplösning av registrerat partnerskap.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden eller under förhållanden som liknar registrerat partnerskap, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans
eller
- tidigare har varit gifta med varandra eller levtt samman i registrerat partnerskap
eller i vart fall

- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Särskilt förordnande

Arbetstagaren kan skriftligen anmäla annat förmånstagarförordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer

- a) make/maka/registrerad partner eller tidigare make/maka/registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till arbetstagaren eller till någon person enligt a) eller b).

Finns det flera barn vilka är förmånstagare fördelas pensionen i lika delar, om inte annat följer av särskilt förordnande.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Avstående från pension

Förmånstagare kan skriftligt till försäkringsgivaren förklara sig avstå från sin rätt som förmånstagare till pension från försäkringen.

Ett avstående kan inte villkoras och avser alla framtida utbetalningar av pension. Har ett avstående gjorts och det senare kommer att saknas förmånstagare, inträder åter den som tidigare gjort avstående.

§ 20 Pension till efterlevande

En arbetstagares efterlevande har enligt dessa bestämmelser rätt till

- pension till efterlevande vuxen, och
- pension till efterlevande barn

Mom. 1 Giltighet

En arbetstagares efterlevande har rätt till pension till efterlevande om arbetstagaren avlider

- a) under tid då han eller hon är anställd,
- b) under tid då han eller hon får ersättning från av arbetsgivaren tecknad AGS-KL eller får arbetsskadeliivränta som samordnas med sjuk- eller aktivitetsersättning,

Anmärkning

Rätten till pension till efterlevande gäller också om arbetstagaren avlider under tid då han eller hon är sjuk utan att vara anställd, men vid fortsatt sjukdom skulle fått ersättning från av arbetsgivaren tecknad AGS-KL.

- c) under tid då han eller hon får särskild avtalspension, eller
- d) inom sex månader efter det att arbetstagarens anställning upphört

En arbetstagares efterlevande har inte rätt till pension till efterlevande enligt punkt b) – d) om arbetstagaren vid tidpunkten för dödsfallet har en annan anställning med pensionsrätt och genom denna anställning har rätt till pensionsförmån.

§ 21 Pension till efterlevande vuxen

Pension till efterlevande vuxen betalas ut till arbetstagarens make, om han eller hon stadigvarande bodde tillsammans med arbetstagaren vid tidpunkten för dödsfallet, och

- a) då stadigvarande bodde tillsammans med barn under tolv år, som någon eller båda makarna hade vårdnaden om, eller
- b) utan avbrott bott tillsammans med arbetstagaren sedan minst fem år före tidpunkten för dödsfallet.

Med efterlevande make jämställs registrerad partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

Med efterlevande make jämställs också den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte arbetstagaren vid hans eller hennes död, och

- c) som tidigare varit gift eller registrerad partner med arbetstagaren, eller
- d) har eller har haft barn, eller då väntade barn med arbetstagaren.

Mom. 1 En efterlevande vuxen har inte längre rätt till pension till efterlevande om han eller hon

- a) gifter sig eller registrerar partnerskap, eller
- b) stadigvarande bor tillsammans med någon, som den efterlevande har varit gift eller registrerad med, eller har haft barn med.

Mom. 2 Beräkning av pension till efterlevande vuxen görs med de procent av pensionsunderlaget enligt KAP-KL Svenska kyrkan vid beräkningstidpunkten som anges i tabellen nedan.

Pensionsunderlag uttryckt i IBB	Högst 20	Mer än 20 och högst 30
Pensionsnivå	15,0%	7,5%

Mom. 3 Pension till efterlevande vuxen betalas ut längst i fem år.

Mom. 4 Avseende kompletterande änkepension hänvisas till KAP-KL Svenska kyrkan Övergångsbestämmelserna punkten 9.

§ 22 Pension till efterlevande barn

Pension till efterlevande barn betalas ut till arbetstagarens barn eller adoptivbarn till och med den månaden innan barnet fyller 18 år.

Rätten till pension till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätten till pension till efterlevande barn har även utländska barn som arbetstagaren med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem i Sverige för vård och fostran i adoptionssyfte.

Mom. 1 Beräkning av pension till efterlevande barn görs med de i procent av pensionsunderlaget enligt KAP-KL Svenska kyrkan vid beräkningstidpunkten som anges i tabellen nedan.

Pensionsunderlag uttryckt i IBB	Högst 7,5	Mer än 7,5 och högst 20	Mer än 20 och högst 30
Pensionsnivå	10%	28%	14%

Mom. 2 Om det finns flera barn med rätt till pension till efterlevande barn skall pensionen räknas upp genom att pensionsbeloppet multipliceras med nedan angivna faktorer.

Antal barn	2	3	4	5 eller fler
Faktor	1,4	1,6	1,8	2,0

Det uppräknade pensionsbeloppet ska fördelas lika mellan barnen.

Mom. 3 Om ett efterlevande barn till en arbetstagare framställer anspråk på pension till efterlevande barn först efter det att sådan pension börjat betalas ut, ska redan utbetalda pensionsbelopp inte omfördelas mellan barnen.

Premiefrielseförsäkring

§ 23 Arbetsgivaren tecknar en premiefrielseförsäkring som tillförsäkrar arbetstagarens pensionspremier i enlighet med de mellan de centrala parterna överenskomna villkoren för sådan försäkring.

Överenskommelse om hel eller partiell särskild avtalspension

§ 24 Mellan en arbetsgivare och en arbetstagare får överenskommelse om hel eller partiell särskild avtalspension träffas. Sådan överenskommelse kan gälla

- a) den särskilda avtalspensionens omfattning,
- b) den tidpunkt från vilken särskild avtalspension ska betalas ut,
- c) vilken pensionsnivå i procent av underlaget för särskild avtalspension som ska gälla under tid med särskild avtalspension,
- d) om pensionspremie ska tillgodoräknas arbetstagaren under den tid då särskild avtalspension betalas ut, och
- e) om samordning ska göras med förvärvsinkomst under tid med särskild avtalspension.

Pensionsnivå i procent av underlaget enligt punkt c ovan ska överenskommas med beaktande av de begränsningar som följer av 28 kap. 8 § och 58 kap.11 § IL i den del som innebär att pensionen under de fem första åren betalas ut med samma belopp vid varje utbetalningstillfälle eller med stigande belopp.

Om en arbetstagare har hel särskild avtalspension och därefter beviljas hel sjukersättning, ska den avtalade pensionsnivån för särskild avtalspension som avser de inkomstdelar som ersätts av sjukersättningen, från samma tidpunkt sänkas till tio procent. Om arbetstagaren beviljas partiell sjukersättning ska den avtalade pensionsnivån för särskild avtalspension jämkas i förhållande till ersättningens omfattning.

Underlag för särskild avtalspension beräknas som ett genomsnitt av de tre sista årens pensionsgrundande löner i anställningen hos arbetsgivaren enligt punkt 5 (Pensionsgrundande lön) som föregår året före avgångsåret, uppräknat med förändringen av inkomstbasbeloppet i förhållande till avgångsåret. För en arbetstagare som inte har varit anställd minst tre hela kalenderår träffas överenskommelse om vilket underlag som ska tillämpas.

Särskild avtalspension kan betalas ut längst in till dess att arbetstagaren fyllt i 32 a § LAS angiven ålder. Särskild avtalspension betalas i vart fall ut till och med kalendermånaden innan arbetstagaren fyller 65 år eller den tidigare kalendermånad då intjänad pension hos arbetsgivaren börjar betalas ut. Om inte arbetsgivare och arbetstagare kommer överens om annat upphör partiell särskild avtalspension om sysselsättningsgraden i anställningen ändras eller anställningen upphör på arbetstagarens initiativ.

Anmärkning: I § 24 anges att särskild avtalspension i vart fall betalas ut till och med kalendermånaden innan arbetstagaren fyller 65 år. Parterna är överens om att denna ålder fortlöpande ska justeras så att den följer den tidpunkt då sjukersättning kan lämnas enligt SFB.

Information, värdebesked m.m.

§ 25 Parterna är överens om att inom ramen för Kyrkans pensionskassas verksamhet verka för god information om Pensionsavtalet.

Informationen ska innehålla bland annat pensionsgrundande lön, inbetald pensionspremie och värdet av intjänade avlöningsförmåner som arbetstagaren tjänat in hos arbetsgivare inom Svenska kyrkan.

Utformning av värdebesked ska godkännas av Pensionsnämnden.

Garantibestämmelser

§ 26 Garanti

Garanti enligt detta pensionsavtal innebär att arbetstagare eller dess efterlevande ska hållas skadeslösa om arbetsgivare inte fullföljt sina skyldigheter enligt detta avtal.

Arbetstagaren ska då tillgodoräknas premier och andra förmåner i samma utsträckning som om arbetsgivaren fullgjort sina skyldigheter enligt detta avtal.

§ 27 Garantifond

De centrala parterna är överens om att införa en garantifond, helst i Kyrkans pensionskassa för att finansiera garantin i punkten ovan.

Tolkning, tvister m.m.

§ 28 Pensionsnämnd

En särskild nämnd - Pensionsnämnden - ska svara för tolkningen av de bestämmelser och villkor som gäller för Pensionsavtalet samt fylla de funktioner i övrigt som framgår av avtalets bestämmelser. Nämnden ska i övrigt vara rådgivande till Pensionskassan.

Pensionsnämnden har att besluta i frågor som hänskjuts till nämnden och som rör bl.a.

- försäkringsfall av prejudicerande betydelse
- tolkning av pensionsavtalet
- tillämpningsregler av väsentlig betydelse och som rör arbetsgivare och arbetstagare
- att pröva ärenden om undantag från skyldighet att ansluta anställd till pensionsavtalet

Arbetsgivare, arbetstagare, avtalsslutande parter eller Kyrkans pensionskassa kan begära att frågor som angår dem tas upp till behandling i Pensionsnämnden.

Pensionsnämnden består av sex ledamöter.

Till Pensionsnämnden utser Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation tre ledamöter och arbetstagarorganisationerna, tre ledamöter. För varje ledamot ska en ersättare utses i samma ordning.

En av representanterna för Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation i Pensionsnämnden utses till ordförande.

Pensionsnämnden fattar beslut endast om samtliga ledamöter och ersättare för frånvarande ledamöter är eniga om beslutet.

Pensionsnämnden ersätter den partsammansatta pensionsgruppen för KAP-KL Svenska kyrkan och övertar dess uppgifter.

§ 29 Tvister

Tvister om tolkning eller tillämpning av bestämmelserna i pensionsavtalet handläggs, med de undantag som framgår av stycket nedan, i den ordning som föreskrivs i KHA. För sådan tvist gäller inte 35 § MBL.

Önskar en part fullfölja tvisten efter det att förhandlingsskyldigheten är fullgjord gäller följande. Parten ska inom fyra månader räknat från den dag förhandlingen avslutats, hänskjuta tvisten till skiljenämnden som anges i § 30 för slutligt avgörande.

En part som inte fullföljer tvisten inom föreskriven tid förlorar sådan rätt.

Om parten så begär det ska tvisten i stället handläggas enligt LRA. De kollektivavtalslutande parterna förordar att tvist i första hand bör hänskjutas till skiljenämnd.

§ 30 Skiljenämnd

Skiljenämnden består av sju ledamöter, varav en ledamot också är ordförande. Sex ledamöter och ersättare för dessa utses i samma ordning som gäller för Pensionsnämnden. Ordförande och ersättare utses gemensamt av de organisationer som utsett de övriga ledamöterna.

Före avgörandet i skiljenämnden ska tvistefrågan ha behandlats i Pensionsnämnden. Motsvarande bör också gälla inför domstolsbehandling.

De centrala parterna i detta avtal svarar var och en för sina kostnader som följer av skiljenämnds förfarandet. Kostnaden för ordförandens medverkan delas lika mellan arbetsgivar- och arbetstagersidan.

§ 31 Fredsplikt

Under tid då pensionsavtalet gäller ska ändringar och tillägg till pensionsavtalets bestämmelser förhandlas under fredsplikt.

Generalklausul

§ 32 Om förutsättningarna för detta avtal ändras väsentligt genom ändringar i socialförsäkringsbalken, arbetsrättslagarna eller andra lagar eller förordningar som har påverkan på pensionsavtalet, ska -utan hinder av avtalets bestämmelser om giltighet och uppsägningar - förhandlingar kunna upptas om sådana ändringar av pensionsavtalet, som direkt föranleds av de ändrade förutsättningarna.

§ 33 I pensionsavtalet har parterna genomfört ett antal förändringar. Förändringarna är omfattande såväl materiellt, redaktionellt som tekniskt och är i vissa fall komplicerade. Parterna är överens om att förhandlingar ska kunna tas upp om effekten av en genomförd förändring väsentligt avviker från den gemensamma partsavsikten.

Giltighetstid och uppsägning

§ 34 Avtalet gäller tills vidare från och med den 1 januari 2018.

Avtalet upphör vid ingången av ett kalenderår, om en part skriftligen säger upp avtalet minst tre månader före årsskiftet. Med uppsägningen följer ett förslag till nytt kollektivavtal.

Avtalet upphör endast för de parter som uppsägningen gäller. Har en part sagt upp avtalet har annan part enligt 29 § MBL rätt att säga upp avtalet till samma tidpunkt. För sådan uppsägning gäller en minsta uppsägningstid av två kalendermånader.

Avtalet kan tidigast upphöra den 1 januari 2022.

Justeras

För **Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation**

Helén Källholm

För **Svenska Kommunalarbetsareförbundet**

Lenita Granlund

För **Vision**

Britta Ljusberg

För **Kyrkans Akademikerförbund**

Vibeke Hammarström

För **Läraryrskommitténs och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd**

Annica Pettersson

Per-Olof Sorsell

För **Akademikerförbundet SSR och Jusek med förtecknade förbund**

Louisa Hegardt

Camilla Gannvik